

per persunas d'instrucziun, mainascolas e cussegls da scola

Nr. 1 2022/23

Part generala

Scola populara grischuna 2035

En vista als impurtants svilups da la societad a lunga vista, ils uschenumnads megatrends, sco per exaimpel sanadad u segirezza, vegn la scola populara ad esser confruntada ils proxims onns cun novas e multifaras incumbensas. Da principi vaja per la dumonda, co che la societad furma en avegnir la scola populara. L'uffizi per la scola populara ed il sport (USS) ha fatg patratgs davart il svilup da la scola populara. Il resultat da quest'approfondaziun porta il titel «Scola populara grischuna 2035 – incumbensas e perspectivas». Cun il document da discussiun metta l'USS a disposiziun ina basa per discutir l'avegnir da nosa scola populara e per sviluppar vinavant quella. Soluziuns e pussaivladads da realisaziun concretas na stattan sapien-tivamain betg en il center. Il document da discussiun serva per animar da discutir l'avegnir da la scola publica. «Scola populara grischuna 2035 – incumbensas e perspectivas» vegn publicat al principi da settember e stat a disposiziun sin la pagina d'internet da l'USS.

[Video "Scola populara grischuna 2035"](#)

Ucraina: Situaziun en las scolas popularas

Durant las vacanzas da stad è la cifra da fugitivs da l'Ucraina en Grischun creschida be pauc. Actualmain sa chattan 1351 persunas cun stadi da protecziun S en Grischun. En zercladur 2022 han 195 uffants u giuvenils visità ina scola populara (scolina: 31 scolars; primara: 115 scolars; stgalim superiur 49 scolars).

Quests scolars sa repartan sin 52 purtaders da scola en tut il chantun. La finamira e primarmain d'emprender la lingua da scola e da s'integrar socialmain en las classas correspondentas. Il svilup futur è dependent dal decurs da la

guerra en l'Ucraina. Ins po dentant supponer ch'il dumber da fugitivs s'augmenta l'atun e vers la fin da l'onn er pervia da la stagiun pli freida. L'inspecturat da scola eruescha danovamain durant las primas duas emnas da scola il dumber actual dals scolars e las scolaras da l'Ucraina.

Dus revisiuns en l'ordinaziun da scola

La regenza ha revevì l'ordinaziun da scola in dus puncts. D'ina vart san las contribuziuns chantunales per scolaziuns da mainascolas vegnir fatg valablas davent dal cumenzament da la scolaziun. Uschè san vegnir sustegnidas er scolas senza scolaziun dal/da la mainascola. Da l'autra surpiglia il chantun il custs da scolaziun e da transport per uffants che midan scola or da motivs pedagogics sin basa d'ina disposiziun da l'USS.

[Ulteriuras infurmaziuns](#)

Curtin da glatschers Cavaglia

En il curtin da glatschers da Cavaglia cun la tipica vegetaziun alpina ed in flora ritga sa chattan mulins da glatscher fascinants. Ina visita porscha in'experientscha unica ed in-schmanchabla. Il curtin da glatschers è in Valposchiavo ed è cuntanschibel sur la lingia da Bernina da la Viafier retica. La staziun Cavaglia è bain cuntanschibla. La nova via da chavorgia porscha la pussaivladad da scuvrir ulteriurs mulins da glatscher e furmas d'erosiun fitg bizarras. Per tematisar ils glatschers ed il svilup da quels en l'instrucziun porscha il curtin da glatschers material d'instrucziun che è vegnì elavurà didacticamain per las persunas d'instrucziun.

[Material d'instrucziun curtin da glatschers Cavaglia](#)

[Ulteriuras infurmaziuns curtin da glatschers Cavaglia](#)

Barat da lingua talian sec I

Cun «Impariamo insieme» pon scolaras e scolars dals stgalims secundars I far in barat individual da duas emnas durant il temp da scola. Il barat ha lieu tranter scolaras e scolars da lingua taliana e tals che emprendan talian. Durant il barat da quatter emnas abitan las scolaras ed ils scolars tar il partenari da barat e visitan l'instrucziun da scola al lieu. Il barat intensiv da duas emnas meglierescha las cumpetenzas linguisticas, spezialmain l'expressiun a bucca, il stgazi da plects, la chapientscha linguistica sco er la segirezza linguistica. La lingua e la cultura vegnan vividas en in conturn quotidian, famigliar e da scola. Uschia pon tuts profitar in da l'autoer.

Termins d'annunzia: 15 da november 2022 / 15 da matg 2023. «Impariamo insieme» vegn sustegnì finanziailmain da Movetia, respectivamain dal Chantun Grischun.

[Infurmaziuns tar "Impariamo insieme"](#)

Gruppa accumpagnanta talian primara

La gruppa accumpagnanta talian primara ha publicità als 1. da fanadur 2022 il stadi actual.

[Gruppa accumpagnanta talian](#)

Gruppa accumpagnanta digitalisaziun

Il Departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient dal Grischun (DECA) nominescha a partir da l'onn da scola 2022/23 trais gruppas accumpagnantas tar la tematica digitalisaziun en scola: ina per la scolina fin la 4. classa primara, ina per la 5avla e 6avla classa ed ina pel stgalim secundar I. Mintga gruppa sa cumpona da quatter fin sis personas d'instrucziun da la scola populara da mintga regiun da lingua. Las gruppas accumpagnantas adempleschan duas funcziuns: d'ina vart vegnan rimnadas enconuschientschas impurtantas da la pratica d'instrucziun en medias ed en l'informatica. Da l'autoa vart ha lieu uschia regularmain in barat d'experienceschas tranter las personas d'instrucziun sco er cun l'USS. Igl'èn planisadas duas fin trais sesidas per onn sut la direcziun da l'USS. Las datas gudagnadas servan al l'USS sco basa per futuras purschidas da furnaziun supplementaras en il sector da medias ed l'informatica sco er per il sustegn professional da las personas d'instrucziun.

[Ordinaziun dal DECA](#)

Cussegliazioni dal fatg per mainascolas

En il turnus d'evaluaziun (VPS 2021-2026) vegn validada l'instrucziun che s'orientescha a las cumpetenzas tenor il plan d'instrucziun 21. L'inspecturat da scola s'orientescha en quest connex ad in nov instrumentari da l'università da Turitg per giuditgar l'instrucziun (INSULA). Ils 15-02-2023 (Tusaun) ed ils 22-02-2023 (Landquart) ha lieu ina cussegliazioni dal fatg facultativa «Validaziun da l'instrucziun cun INSULA» per tut las direcziuns da scola interessadas. Las direcziuns da scola vegnan infurmadas a temp davart quest'occurrènza.

Di naziunal da l'avegnir

Al di naziunal da l'avegnir dals 10 da november 2022 scurran giuvenils da la 5. fin la 7. classa la multifariadad dal mund professional e da lavur. En il center stat la midada dal punct da vista: anc adina tschernan blers giuvenils professiuns che correspundan a stereotips dal gener. Al di da l'avegnir pon scolaras e scolars rimnar experienceschas en champs da lavur e d'actività che n'èn betg tipics per umens resp. dunnas. Il di da l'avegnir encurascha da metter en dumonda maletgs stereotips da rollas e tscherner ina professiun che corresponda a sasez.

[Infurmaziuns di naziunal da l'avegnir](#)

[Concurrenza per classes](#)

Di europeic da las linguas

Mintg'onn ha lieu ils 26 da settember il di europeic da las linguas. Il di è ina bun'occurènza per tematisar en classa il tema «linguas e culturas». Il di europeic da las linguas è già fitg popular en bleras scolas ed instituziuns da furnaziun da blers pajais. El ha la finamira da mussar l'impurtanza da la diversità linguistica e da promover l'emprènder linguas per vita duranta.

[Pagina d'internet, infurmaziuns](#)

[Broschura tar il di europeic da las linguas](#)

Cordials salids

*Chantal Marti-Müller
Manadra USS*

*Andrea Caviezel
Manader inspecturat*

Part regionala

Termins

Validaziun e promoziun da scola, onn 2022/23

[Visitas VPS, Plessur-Grischun central](#)

Occurrenza d'infurmaziun per cussegls da scola

- Mesemna, 16 da november 2022, 19.00 – 21.00

Attestat e procedura d'admissiun

- Attestat da semester: venderdi 27-01-23 (incl. assegnaziun provisoria)
- Assegnaziun definitiva: mesemna 12-4-23
- Giudicament d'admissiun tenor protesta: mardi, 30-5 e mesemna, 31-5-23

Cordials salids

*Team d'inspecturat Plessur-Grischun central
Christina Nigg (manadra dal district), Jachen
Andri Buchli, Daniela Zanelli, Philipp Hugentobler
ed Elisabeth Caluori (secretariat)*

